

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 22/1999 vp laiksi työntekijäin eläkelain muuttamisesta. Eduskunta, jolle sosiaali- ja

terveysvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 2/1999 vp, on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 10 a §:n 4 momentti,
sellaisena kuin se on laissa 559/1993,
muutetaan 1 §:n 6 momentti, 14 § ja 21 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 6 momentti laissa 1482/1995, 14 § laeissa 469/1969 ja 1167/1996 sekä 21 §:n 1 momentti laissa 878/1994, ja
lisätään lakiin uusi 14 a § seuraavasti:

1 §

Jos eläketurvan järjestämisvelvollisuuden kiertämiseksi oikeustoimelle on annettu sellainen sisältö, joka ei vastaa asian todellista luonnetta tai tarkoitusta, on tätä järjestämisvelvollisuutta ratkaistaessa meneteltävä asian todellisen luonteen ja tarkoituksen mukaisesti. Jos syntyy epäselvyyttä siitä, onko työntekijään sovellettava tätä lakia, ratkaisee asian asianomaisen työnantajan, työntekijän tai eläkelaitoksen hakemuksesta eläketurvakeskus. Sama koskee tilannetta, jossa voidaan epäillä kysymyksessä olevan eläketurvan järjestämisvelvollisuuden kiertäminen.

Eläketurvakeskus

14 §

Eläketurvakeskuksen tehtävänä on toimia 8 §:n 4 momentin 1, 2 ja 10—13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetun yksityisten alojen työeläkejärjestelmän yhteiselimenä ja toiminnallaan edistää tämän eläkejärjestelmän täytäntöönpanoa ja kehittämistä. Lisäksi eläketurvakeskuksen tulee erityisesti:

- 1) tiedottaa ja antaa neuvontaa työeläkejärjestelmästä;
- 2) hoitaa sellaisia tehtäviä, jotka edellyttävät eläkelaitosten yhteistoimintaa;
- 3) selvittää 12 §:n 1 momentin 3—5 koh-

dassa ja 2 momentissa tarkoitettujen kulujen jakautuminen eri eläkelaitosten välillä;

4) hoitaa eläkelaitosten valvontaan liittyviä tehtäviä asianomaisen ministeriön määräämässä laajuudessa;

5) antaa viranomaisille lausuntoja ja tehdä esityksiä työntekijäin sekä maatalousyrittäjien ja muiden yrittäjien eläketurvaa tai sen kehittämistä koskevista asioista;

6) suorittaa toimialaansa kuuluvaa tilasto- ja tutkimustoimintaa;

7) harjoittaa toimintaa, joka edistää 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien mukaista toimintaa harjoittavien laitosten yhteistyötä sosiaalivakuutuksen ja sosiaalihuollon piirissä toimivien muiden laitosten ja viranomaisten kanssa; ja

8) huolehtia laissa sille määrättyjen tehtävien hoitamiseksi tarvittavien tietovarastojen ylläpidosta ja eläkelaitosten työeläkelakien mukaista toimintaa varten tarvitsemien tietojen saatavuudesta.

Eläketurvakeskus hoitaa sille eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetun lain (165/1999) 3 §:ssä säädetty yhdyslaitostehtävät.

Eläketurvakeskus ratkaisee työnantajan, työntekijän, virkamiehen tai yrittäjän hakemuksesta, onko Euroopan yhteisöjen sosiaaliturvaa koskevien säädösten tai Suomen tekemien sosiaaliturvasopimusten sovellettavaa lainsäädäntöä koskevien säännösten mukaan ulkomailla työskentelevään henkilöön sovellettava Suomen sosiaaliturvalainsäädäntöä, ja antaa ratkaisusta asianomaisen pyynnöstä valituskelpoisen päätöksen. Tämän lisäksi eläketurvakeskus hoitaa Euroopan yhteisöjen sosiaaliturvaa koskevista säädöksistä ja sosiaaliturvasopimuksista johtuvia muita tehtäviä asianomaisen ministeriön määräämässä laajuudessa.

Edellä 1—3 momentissa mainittujen tehtävien lisäksi eläketurvakeskus hoitaa muita sellaisia tehtäviä, jotka sille erikseen laissa tai asetuksessa säädetään.

14 a §

Eläketurvakeskuksen päättämisvaltaa käyttävät edustajisto ja hallitus.

Edustajiston asettaa asianomainen ministeriö. Edustajistoon on määrättävä jäseniksi työnantaja-, työntekijä- ja yrittäjäjärjestöjen

edustajia sekä henkilöitä, jotka ovat perehtyneet vakuutusyhtiö-, vakuutuskassa- ja eläkesäätiötoimintaan sekä vakuutuslainoppiin, vakuutuslääketieteeseen ja vakuutusmatematiikkaan. Edustajiston kullekin jäsenelle on määrättävä henkilökohtainen varajäsen.

Hallitukseen kuuluu asianomaisen ministeriön määräämät puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Hallitukseen kuuluu myös 11 edustajiston valitsemaa muuta jäsentä, joille kullekin on määrättävä henkilökohtainen varajäsen. Edustajiston työnantajajärjestöjä edustavat jäsenet valitsevat kolme, työntekijäjärjestöjä edustavat jäsenet samoin kolme ja yrittäjäjärjestöjä edustavat jäsenet kaksi hallituksen jäsenistä. Edustajiston kaikki jäsenet yhdessä valitsevat muut kolme hallituksen jäsentä. Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen. Hallituksen jäsenistä yhden on oltava vakuutuslakimies, yhden vakuutuslääkäri ja yhden vakuutusmatematiikko.

Eläketurvakeskuksen hallinnosta säädetään tarkemmin eläketurvakeskuksen ohjesäännön sisältävässä asetuksessa (431/1961).

Mitä tässä pykälässä ja eläketurvakeskuksen ohjesäännön sisältävässä asetuksessa säädetään edustajiston tai hallituksen jäsenestä, sovelletaan vastaavasti edustajiston tai hallituksen jäsenen henkilökohtaiseen varajäseneseen.

Eläketurvakeskuksen taloudellinen valvonta kuuluu Vakuutusvalvontavirastolle. Tähän valvontaan sovelletaan, mitä tässä laissa tai tämän lain nojalla annetussa asetuksessa tai alemman asteisessa säädöksessä säädetään tai määrätään.

21 §

Asianosainen, joka ei tyydy eläkelaitoksen eläkettä taikka työnantajalle tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia koskevaan päätökseen, saa hakea siihen muutosta eläkelautakunnalta kirjallisella valituksella viimeistään 30 päivänä sen päivän jälkeen, jona asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Sama koskee tällaista eläketurvakeskuksen päätöstä ja eläketurvakeskuksen eläkelaitokselle tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia koskevaa päätöstä sekä 1 §:n 6 momentissa, 1 c §:n 2 momentissa, 9 a §:n 1 momentissa, 10 a §:n 2 momentissa, 12 §:n 6 momentissa ja

14 §:n 3 momentissa tarkoitettua eläketurva-
keskuksen päätöstä.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____
kuuta _____.

Helsingissä 18 päivänä kesäkuuta 1999
